

Vroegdiagnostiek ADHD leidt juist tot besparingen

In De Volkskrant van zaterdag 12 juli jl. roept de heer Vroomans, leerkracht en onderwijspecialist, ouders op om onderzoek naar gedrag van hun kind te weigeren. Dat zou immers volgens hem “tot een enkeltje 'gedragsstoornis' leiden, met bijbehorende 'medicatie', resulterend in een verstoord zelfbeeld van het kind”. Hij meent zich daarbij te kunnen beroepen op gegevens uit een recent verschenen rapport van de Gezondheidsraad. Oudervereniging Balans, die zich inzet voor ouders en kinderen met ontwikkelingsstoornissen, stoort zich in toenemende mate aan dit soort ongenueanceerde uitspraken. Hiermee onderschat men de ernst van de problematiek. Kinderen moeten serieus genomen worden en hebben recht op zorgvuldige en tijdige diagnostiek!

Ook de Gezondheidsraad is voorstander van zorgvuldige diagnostiek bij kinderen met psychische problemen. We weten van ouders en kinderen dat een juiste diagnose juist helpt bij het begrijpen van jezelf en/of je kind, geeft erkenning van problemen, hoe deze samenhangen met andere aspecten en hoe je daarmee het beste om kunt gaan. Diagnostiek geeft duidelijkheid over je sterke kanten en waar je rekening mee moet houden om teleurstellingen en een negatief zelfbeeld te voorkomen. Daarnaast biedt het houvast aan het kind, de ouders, de leerkracht en anderen waar het kind dagelijks mee te maken heeft. Daarom nog even kort de feiten over ADHD op een rijtje.

ADHD is een veel voorkomende ontwikkelingsstoornis bij kinderen, adolescenten en volwassenen en wordt door de World Health Organization (WHO) erkend en geclassificeerd. De kernsymptomen van ADHD zijn onoplettendheid, hyperactiviteit en impulsiviteit. Zorgbehoefte bij ADHD is afhankelijk van de mate van disfunctioneren.

De exacte oorzaak van ADHD, zoals bij veel ontwikkelingsstoornissen, is niet bekend. Wel zijn er steeds meer data waaruit blijkt dat ADHD een neurologische basis heeft, inclusief veranderingen in de structuur en de activiteit van verschillende hersengebieden. Er zijn aanwijzingen dat er sprake is van een disbalans van neurotransmitters in de hersenen die wordt beïnvloed door de wisselwerking tussen genen en omgeving. Omgevingsfactoren die het risico op het ontwikkelen van ADHD kunnen verhogen zijn o.a. laag geboortegewicht/prematuriteit en een moeder die rookt of alcohol gebruikt tijdens de zwangerschap.

ADHD komt bij circa 5% van de kinderen tot 16 jaar voor. De Gezondheidsraad geeft aan dat de stijging van ADHD-diagnoses niet uniek is voor Nederland maar wereldwijd toeneemt, mogelijk als gevolg van toenemende prestatiedruk en veranderende gezinssamenstellingen en betere toegankelijkheid van de GGZ, wat zij als positief ziet. De Stichting Farmaceutische Kengetallen geeft aan dat de jarenlange snelle groei van de medicatie voorschriften bij ADHD sinds 2013 aan het afnemen is voor kinderen jonger dan 10 jaar.

Psychische problematiek bij kinderen verdient volgens de Gezondheidsraad juist aandacht. De diagnose van ADHD is uiterst complex en vereist een gedetailleerde evaluatie van de fysieke, psychologische en gedragsfactoren door een specialist op het gebied van ADHD waaronder gedragsobservatie, beoordeling van school, het medisch dossier, aangevuld met informatie van de familie (ouders en kind interviews) over de aanwezigheid van ADHD-symptomen, de leeftijd van aanvang en ernst van de symptomen, chronisch disfunctioneren en onderzoek naar co-morbiditeit.

Conclusie

De Gezondheidsraad concludeert dat ontkennen van ADHD en de stoornis inadequaaf behandelen, leidt tot hogere maatschappelijke kosten. Indien onbehandeld, kan ADHD een aanzienlijke, langdurige en negatieve invloed hebben op opleiding, werk, gedrag, sociaal functioneren, zelfwaardering en gezondheid. Het is dus evident dat wij goed moeten investeren in zorgvuldige vroegdiagnostiek in Nederland waarmee we het kind, de ouders, de leerkracht en andere belangrijke

mensen in de omgeving van het kind kunnen toerusten zodat ieder kind, met of zonder ADHD zich optimaal kan ontwikkelen en straks aan het werk kan.

Drs. Swanet Woldhuis, directeur Balans, voor ouders van kinderen met ontwikkelingsstoornissen